

**Deze PowerPoint is
bedoeld voor eigen
gebruik, als
naslagwerk behorende
bij de werksessie 'Meertalig
maatwerk' gegeven tijdens de
'Expeditie Meertaligheid' op 27
november 2025, georganiseerd
door Rijnbrink.**

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm
of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, in
fotokopie of anderszins zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever, het
lectoraat Meertaligheid &
Geletterdheid van NHL Stenden
Hogeschool.

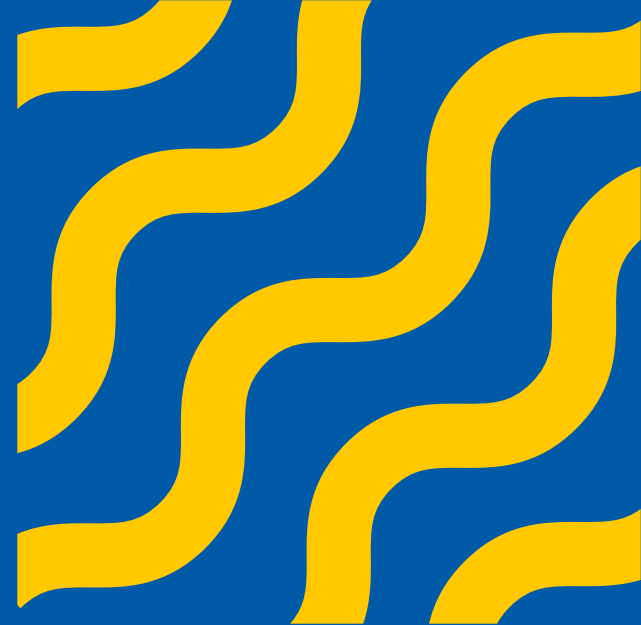
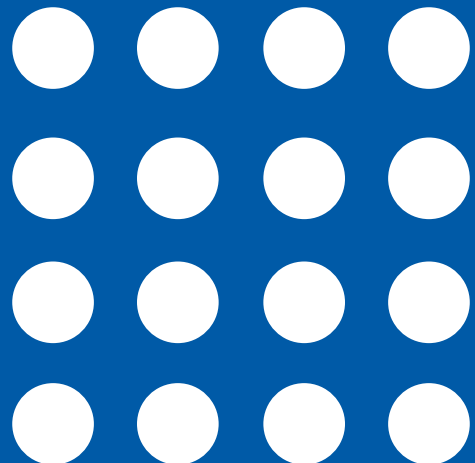
Expeditie Meertaligheid

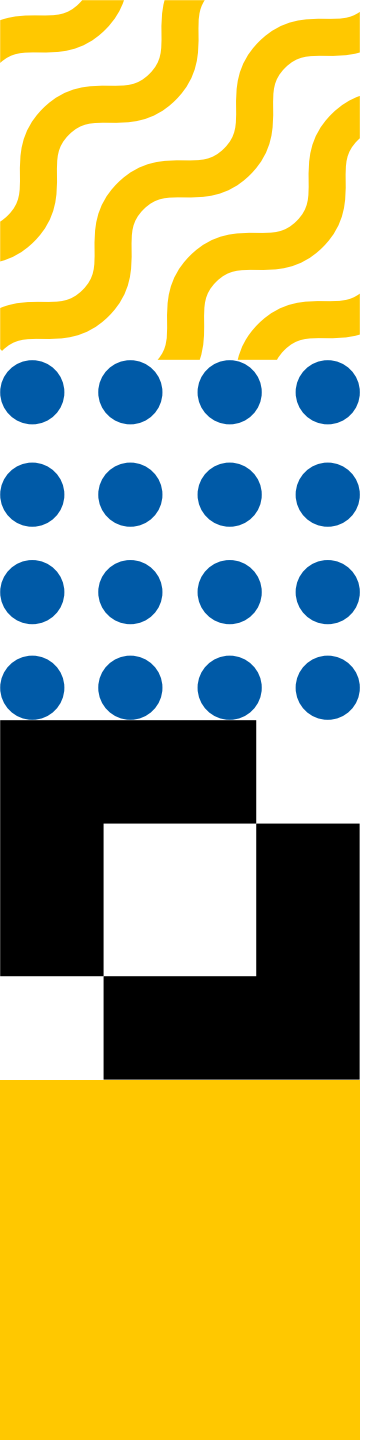
27 november 2025

Werksessie:

Meertalig maatwerk

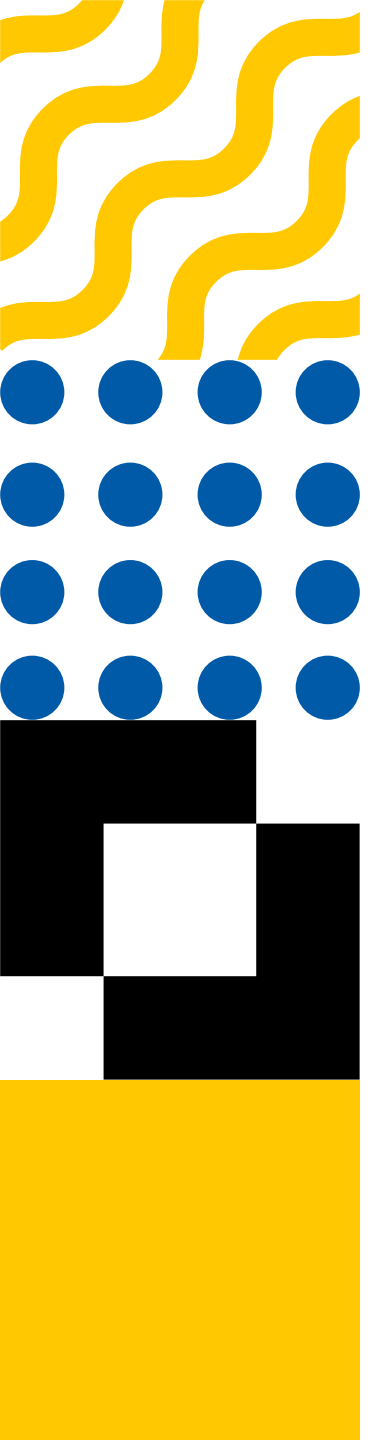
*Door Esther Dekker (Bibliotheek Kampen) en
Marjon Witteveen (NHL Stenden hogeschool)*

Kennismaking

- Wie ben je?
- Waar werk je?
- Wat is je lievelingswoord?

Doel van deze sessie

- *Hoe kun je de thuistaal inzetten bij het (voor)lezen?*
- *Welke meertalige werkvormen kun je gebruiken?*
- *Hoe kun je leerlingen, ouders, pedagogisch medewerkers, leerkrachten, IB'ers (KC'ers) hierin adviseren of betrekken?*

Programma

- Ervaringen bibliotheek Kampen
- Meertalige leesgesprekken
- Activiteitencarroussel met werkvormen uit Voorleeswaaier
- Terugkoppeling & afronding

Ervaringen leesmediaconsulent in Kampen

- Sluit aan bij bestaande activiteiten!
- Waar krijg je energie van? / wat levert plezier op?
- Werk zoveel mogelijk samen
- Meertalige collectie
- Neem tijd voor het proces
- Tip voor vertalingen!

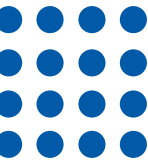

Meertalig voorlezen

Leesgesprekken

- Leesmotivatie
- Leesplezier
- Manier om aan te sluiten bij leerlingen
 - Leeromgeving inclusiever maken
 - Thuistaal een plek geven
 - Geletterde omgeving thuis
 - Beleefwereld en interesses

Voorbeeld meertalig leesgesprek

Uitproberen met elkaar?

Stel stimulerende en open vragen

- Hoe kies je welke boeken je thuis gaat lezen?
- Waar lees je graag?
- Welk boek lijkt je gemakkelijk?
- Welk boek lijkt je moeilijk?
- Wat maakt dat je denkt dat dit boek moeilijk is?
- Wat vind je het leukste aan dit boek?

Robinson-Jones, C., Abdul Hussain, D., & Duarte, J. (in voorbereiding). Hoe zet je meertalige leesgesprekken in als Assessment for Learning?
Robinson-Jones, C. (in voorbereiding). Exploring multilingual reading assessment for learning for inclusive interaction practices in primary education: a comparative study between the Netherlands and Australia. PhD thesis, Rijksuniversiteit Groningen & Macquarie University.

(Meer)talige voorleeswaaier

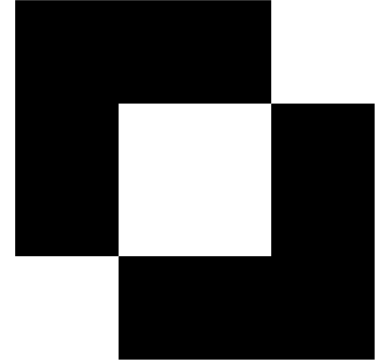
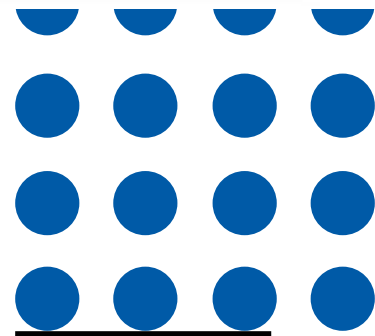
- Algemeen gedeelte met basisprincipes
- Indeling in 4 genres
- Theorie over de moedertaal als fundament
- Vertaling theorie naar de praktijk
- Boekenaanbod
- QR-codes naar meer informatie

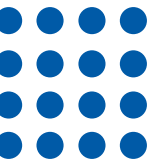

Aan de slag: activiteitencarroussel

Jullie gaan aan de slag met / in gesprek over:

- Tekstloze prentenboeken
- Meertalig voorlezen
- Informatieve boeken
- Meertalig dichten
- Toneellezen
- Maatwerk – rol als adviseur voor scholen / ouders / pedagogisch medewerkers).

Terugkoppeling activiteitencarousel

- Wat sprong eruit?
- Wat was bruikbaar?
- Wat voor 'obstakels' zie je?
- Wat voor aanpassingen zijn nodig om het voor jouw doelgroep geschikt te maken?
- Tips en tops?

Meertalig voorlezen

- Verschillende soorten boeken lokken meer taal uit
- Probeer samen te werken met andere bibliotheken of met (nieuwkomers)-scholen
- Op school: kinderen uit de bovenbouw kunnen voorlezen in de thuistaal aan jonge kinderen
- Nodig ouders uit om te komen voorlezen, dat doen ze vaak heel graag

Tekstloze prentenboeken

KPZ doet veel, bekijk bijvoorbeeld de handreiking voor veel tips:

<https://www.kpz.nl/tekstloze-prentenboeken/>

Bij Alfabet zit een app, te vinden in de Google Playstore. Leuk om aan ouders te tippen.

Tekstloze prentenboeken kun je natuurlijk ook heel goed uit andere landen halen (zoek bijvoorbeeld op 'wordless' bij Amazon in de categorie kinderboeken)

Voor ouders

- De taalkaarten van Fers zijn heel mooi:

<https://fers.nl/taalkaarten/>

- Boekstart België heeft een mooie poster in verschillende talen (ook tof om in kleiner formaat in het BoekStartkoffertje te doen):
<https://www.iedereenleest.be/webshop/boekstart-meertalige-affiche>

Probeer dingen uit

- 'Ik ben benieuwd hoe dat zal zijn', zei een van jullie. Mooi! Bedenk dingen, probeer ze uit en pas ze aan waar nodig.
- Gratis tip vooraf: lees niet Zepie voor aan Arabische kinderen ;)
- Theaterlezen is heel leuk voor ouders met hun kind. Ook een klein traject in een klas is heel leuk, voor de afsluiting kun je de ouders uitnodigen.

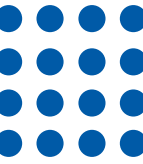
Evaluatie en afronding

- Wat neem je mee van vandaag?
- Welke van de geteste werkvormen ga je morgen al gebruiken in jouw werk?

Handige links en tips

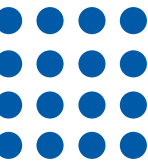
Boekentips!

- **Meertaligheid in de klas** Steven delaRue
- **Talen die de school inkomen** Lidy Peters
- **Talenbewust lesgeven** Joana Duarte, Mirjam Günther e.a.
- **Rijke Taal** Erna van Koeven en Anneke Smits

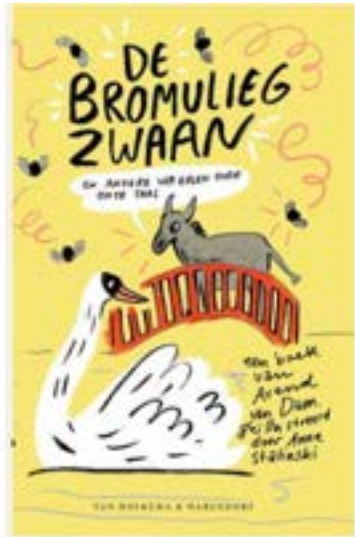

Boekentips – praten over talen in de groep

De Bromvliegzwaaan - Arend van Dam

Tarari Tararera - Emanuela Bussolati

<https://www.youtube.com/watch?v=5gj0thcel2s&t=90s>

Samenwerking met ouders

<https://meertaligheid.be/materialen/videoroute-meertaligheid>

Taalkaarten 0-6 jaar & 6-12 jaar

- Informatie over meertalige taalontwikkeling in verschillende fases
- Praktische tips voor ouders bij iedere fase
- QR-codes naar meer informatie
- In meerdere talen beschikbaar
- ontwikkeld voor en i.s.m. **FERS**

<https://fers.nl/taalkaarten/>

BoekStart, meertalige materialen

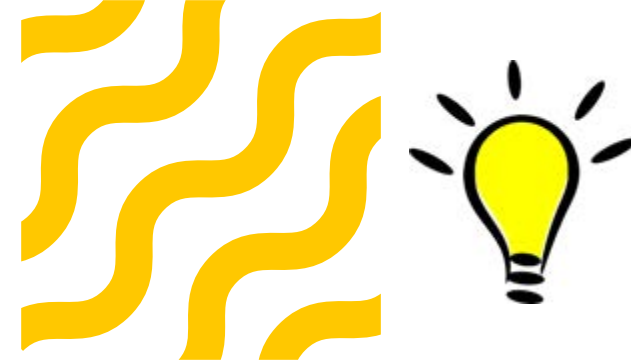

- BoekStart boodschap
- Taalstrookjes
- Meertalige affiches
- BoekStart groeimeter (voorleesfases)

[Meertalige Boekstart-materialen | Boekstart:
https://www.boekstart.be/meertalige-
boekstart-materialen](https://www.boekstart.be/meertalige-boekstart-materialen)

Samenwerking met pedagogisch medewerkers

- 1) Taalbewustzijn bij de PM'ers creëren, bijv. uitleg over meertalige taalontwikkeling en rol thuistaal bij verwerving van het Nederlands.
- 2) Taalvriendelijke opvang creëren, bijv. door meertalige posters, boekjes, etc.
- 3) Folders over (meertalig) voorlezen aanbieden aan ouders en PM'ers
- 4) Activiteiten organiseren i.s.m. ouders, bijv. voorlezen/verhaal vertellen, proeverij met gerechten uit verschillende culturen, traditionele liedjes, etc.

Voorlichting aan ouders ouderbetrokkenheid 3.0

Folders in 15
verschillende talen!

www.meertaligheid.be | Je spreekt thuis
verschillende talen? Dat is goed voor je kind!

TIPS vergroten ouderbetrokkenheid

Bij voorleesactiviteiten

- Ouders betrekken bij voorlezen/vertellen in moedertaal : De VoorleesExpress
- Ouders thuis het boek in de thuistaal laten voorlezen/vertellen
- BereSlim filmpjes ondersteunen door beelden
- Thuis in Taal - Aanpak Thuis in Taal:
<https://aanpakthuisintaal.nl>

Bij organiseren activiteiten

- Zoek een ambassadeur in de doelgroep
- Zoek samenwerking met de organisatie

Hoe bereik je minder taalvaardige ouders?

Meer weten?

Meer informatie?

www.lectoraatmg.nl

www.inspirerendmeertaligonderwijs.nl

<https://www.inspirerendmeertaligonderwijs.nl>

<http://3mproject.nl/toolbox/lesactiviteiten.html>

Updates ontvangen over deze producten?
Volg ons op LinkedIn of abonneer u op onze
nieuwsbrief via lectoraatmg@nhlstenden.com

*"Talenbewust lesgeven-
aan de slag met talige
diversiteit in het
basisonderwijs"*

Uitgeverij Coutinho

NHL
STENDEN
hogeschool

lectoraat
Meertaligheid
en Geletterdheid

Vragen?

Esther Dekker

esther.dekker@bibliotheekkampen.nl

Marjon Witteveen

marjon.witteveen@nhlstenden.com

